

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főter 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

Bíró Pál
felelős szerkesztő.

dr. Hám Sándor
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 kor.

— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
terméérték szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

Új irodalmi kör.

— szept. 26.

Zemplénavarmegye értelmisége
holnap délután rendkívül nagy hord-
erejű lépés előtt áll. Amint lapunk
előző számából olvassuk, ekkor
lesz a létesítendő *Zemplénavarmegyei
Kazinczy Irodalmi Kör* első alakuló
közgyűlése. Képviselőt küldenek
erre a gyűlésre a Magyar Tudomá-
nyos Akadémia, a Petőfi- és Kis-
faludy-Társaság.

Főlöszleges bővebben is fejte-
getni, hogy mily jelentősége van
ez irodalmi mozgalomnak itt, ahol
a magyar kultúra terjeszkedése előtt
a tót nyelv erős falazata áll és
ahol oly közel vagyunk az osztrák-
galiciai hegyekhez, hogy az ott
terjeszkedő fellegek világosan el-
látszanak ide.

Ez a földdarab, mely a galiciai
hegyektől a kanyargó Tiszáig, a
legmagyarabb folyóig lehúzódik,
a magyar földrajznak egy oly sa-
játságos kialakulása, amelyhez ha-
sonló alig van még egy ez ország-
ban. Ez a vármegye a derekáiig
ameddig a tót levegő borítja, há-
rom olyan vármegyével ölelkezik,
amely túlnyomó rétegében szintén
tót és német, azontúl pedig a leg-
zamatatosabb magyar erőtől duzzad.
Borsoddal és Szabolcscsal együtt
képezvén a magyar nyelv terjesz-
kedésének hatalmas áramlatát.

És e két áramlat tűzfala közt
épült fel Sátoraljujhely, a megye
székvárosa.

Ezért van kevés vármegyéje ez

országnak és kevés megyei székvá-
rosa, amelynek ily kínálkozó fé-
nyes helyzete volna arra, hogy a
magyar kultúra terjesztésére és vé-
delmére saját falai közt világító
tornyot emeljen.

A kulturpolitikánk lelkes veze-
tői minden lehetőséget elkövetnek, hogy
népiskolák létesítésével és a ma-
gasabb rendű tanintézetek fejlesz-
tésével e magyar hazának minden
örhelyén ott álljon a magyar nem-
zet erejét és hatalmát hirdető —
magyar kultúra katonája.

Am a kulturpolitika kötelessé-
gei és ténykedései mellett, a nem-
zeti élet leghatalmasabb szervének
a *társadalomnak* is mindent el kell
követnie, hogy a nemzeti kultur-
politikának hazafias törekvéseihez a
legnagyobb lelkesedéssel nyújtson
segédkezet. Ahol csak a politika
csinál kulturát, bármily buzgalom-
mal is, de ahol a társadalom szer-
vezete tunyaságban él, ott elérhe-
tünk ugyan napról-napra ható si-
kereket, de igazi, a nemzeti erők
hatalmas egyöntetősége nyomán
nyilvánuló eredményeket nem élvez-
hetünk soha.

A német kulturpolitika csinálhat
bármit is: az elszászok füléből nem
tudja kioltni a „revanche“ akkord-
ját — mert felcsendül ez a *társada-
lom* szive dobbanásában minden
áldott reggelen és estvén. Az ifju
csehek okvetetlenkedését gúzsba
kötötheti Körber úr taktikája, az agyar-
kodó cseh *társadalom* kráterében for-
rong a nemzeti kultúráért sovárgó vá-

gyakozás izzó lávája és el fog majd
söpörni minden politikát, mert ez
a láva a társadalmi élet gyökeréből,
a nemzeti közérzet legmélyebben
fekvő forrásából meríti erejét.

Amely nép a kulturáját bölcsen
és jól tudja fejleszteni, az minden
romboló hatalommal szembezáll-
hat, mert a nemzeti lét oly biztos
talaján áll, amelyről földi erő és
hatalom le nem sodorhatja. Róma
egykori világhuralmának szele mind-
addig a levegőben kísértett, amed-
dig csak a népvándorlás nyers ereje
buktatta el ezt a rettentő hatalmat,
de valójában csak akkor lett sem-
mivé, amikor a germán és gall kul-
tura teljesen leszorította a világkon-
cert napirendjéről.

Jól tudom hogy minden do-
lognak meg van a pesszimista el-
lenzéke és jól tudom, némelyek
meg is fogják mosolyogni, hogy
e zemplénavarmegyei irodalmi kör me-
galakulása alkalmából ezekről a
nagy világhistorai motivumokról
szót ejtek. Mert az emberiség egy
kicsinyke kis részének mindig meg
volt az a szokása, hogy fázik a
kis doigtól. Nem bizik benne,
hogy valami kisebbszerű kezde-
ményezésnek nagyobb hatása is
lehesen. Különösen pedig a ma-
gyar társadalom majdnem megit-
tasult a főváros-imádástól. Ugy-
annyira, hogy e megittasodásnak
hatása a vidék, az ugynevezett
„Mucsá“ színházi és irodalmi éle-
tével szemben már szinte nevétsé-

ges gunynyal és maliciával nyil-
vánul.

Ezért van az, hogy ma nin-
csen igazi újabb *nemzeti* irodal-
munk, hanem van egy kozmopo-
lita levegővel átitott *budapesti*
irodalmunk és ugyanilyen minden
egyéb kulturánk.

Az iskola még a lelkekbe szí-
várogatja a nemzeti kultúra iránt
a lelkesedést. Még ifjuságunk
gyönyörűséget talál a nemzeti vo-
násokkal, a faji jelleggel, a magyar
társadalmi és népszokásokkal fel-
itatott alvasmányban és szindara-
bokban, amint azonban a mai di-
vatos társadalmi élet forogtagába
kerül, ha megizleli a kaszinói kár-
tyaasztalok fölött terjedő cigarett-
füst finom illatát, a kávéházak cog-
naciaiból gözölgő levegőt, a „turfi“
izgalma — azon módon kivet-
kőzik nemzeti mivoltából és kéj-
jel szivja fel a Magyar- és Vig-
színház műsoraiból kiáradó — por-
nografiát. Olvasmánya pedig reg-
gel az ujság, délben a Magyar Fi-
garó és este — Boccaccio.

Tessék így nemzeti erőtől duz-
zadó társadalmat nevelni.

Tisztelt pesszimista olvasóink,
kegyeskedjenek elhinni, hogy e
mai kulturális áramlat ellen egész-
séges reakciót lehetne teremteni —
ha valami jó szellemtől áthatott
lelkesedéssel minden olyan megye-
székhelyen, ahol még ilyen nem
létezik, — egyszerre és teljes lel-
kesedéssel *irodalmi köröket* létesí-
tenénk.

A ZEMPLÉN TÁRCZÁJA.

Az ujhelyi kántor.

Haj! beh csendes az ujhelyi
Pincék tája,
Amióta kiűtött a
Kopaszhegyi vig szüretnek
Kolerája.

Maradt otthon anyámasszony
Kapuzáró,
Este felé a hegy felé
Igazodott minden igaz
Búcsujáró.

Csengett-bongott a pincének
Öblös torka,
Nem fogyott a vidám nóta,
Kántor uram a gyantáját
Váltig hordta.

Föld is itta, annyi volt a
Tele hordó,
Most a pap is vizet iszik
S turót eszik, mint a cigány
Levélhordó.

Kong a sziv is, a hordó is
Valamennyi,
Atokverte pincehegyre
A tanácsnak nincsen már ma
Kedve menni.

De a kántor még a hegyet
Egyre járja,

Bárha csendes, mégis kedves
Neki ez a búcsujárás
Régi tája.

Teli palack a zsebemben,
Ebugatta!
Ha bor iz is, fele viz is,
De legalább pincetorkon
Iszogatja!

(Régebb verseimből, 1894.)

Fejes István.

Egy boldog leánykor.

Irta: Daisy.

Nem komoly, idős embereknek
szántam ezeket a sorokat. Ifju leány-
káknak, fiatal anyáknak mondom el
múltamnak eme derűs, boldog idejét.
Nincs evvel semmi erkölcsnemesítő
célom, nem akarok nagy problémákat
megoldani, sem érdekesítő, regényes
dolgokat mesélni. Egyszerű, naplóféle
feljegyzéseimet az ifjuságnak, az édes,
kedves leányvilágnak mondom el.

Ne féljenek leánykák! nem be-
szélek száz év előtti antik izü mesét,
hiszen még egy évtized sem telt az-
óta a bűbajos idő óta, hogy otthon vol-
tam édes anyám mellett! S talán azért
van még oly élénk emlékezetemben
az a néhány napsugaras, verőfényes
esztendő.

Nem arról a „felöltött leány“-kor-
ról beszélek, hol a leány már arra
néz, hogy mentül több bálon részt-
vehessen, udvarlója legyen s lehető-

leg hamar toppanjon elő a vőlegény
ur! Nem arról a korról írok, hol a
divatlap, a napi ujság, vagy francia
regény a leány kedvenc olvasmánya
és az etiquette paragrafusait jobban
tudja, mint valami fiskális a Verbőey
törvénykönyv alapszabályait. Arról a
szépséges, kedves, tizenégytől-ti-
zenhét évig terjedő időről teszem fel-
jegyzéseimet, arról a gondtalan, bohó
álmokat kergető, derűs leánykorról.

Egy szép, kedves vidéki város-
ban nevelődtem föl. Nem nagyon
népes, de annál intelligensebb volt
ez a kis város. Ami jellemző: kevés
kávéháza van; de igenis van egy ma-
gas nivón álló társasköre, melyben:
szini, zene, irodalmi szakosztályok
vannak, van továbbá többféle sport-
egyesület, dalárda, egy szép kis szin-
háza. Egyszóval ebben a városban
kultiválták a szépet, jót, tudtak lel-
kesedni a művészetért, támogatták azt
a nemes kulturegyesületet, mely oly ál-
dásos működésű hazánkban. S ami a
legszebb ebben a városban, felsége-
sen szép a vidéke a sebes, hegyi fo-
lyó partján.

Egy intim, kedves, kicsi leány-
kompániát gyűjtöttem magam köré.
Heten voltunk. Hangsúlyoztuk is
büszkén „we are swen“! Ötször he-
tenként jöttünk össze, olyan zsúr-
félélet tartottunk, de ahol nem a sand-
wich és tea, de az író toll és könyv is
szerepelt. Kedden, szombaton nálunk

volt az összejövetel. Kedves, édes
anyám! de széppé, kedvessé tudtad
tenni ezeket a napokat. Csókolom a
kezedet, most is, képzeletben ezért a
jó időért!

Ha tél volt: a nagy ebédli asz-
talt körülültük. Fiutesvéreimet kiex-
pediáltuk a diákszobába s mi ma-
gunkra maradtunk könyveinkkel. Ta-
nultunk sokszor egy óra hosszat is.
Anyus ült az asztalfőn. Vele együtt
vitattuk, beszélgettünk meg a tananyagot.
Tőle kértünk tanácsot; s ha valamely
idegen nyelv egy szava nem jutott
eszünkbe, vagy valami számtani té-
telnél megakadt a tudományunk —
ő segített ki bennünket a zavarból.

Midőn aztán elkészültünk a más-
napi előadásra, körülvettük a zongorát
s feleselgettünk a legszebb magyar
dalok édes bús melódiái. Szeldi, ked-
ves leányhangok kísérték a zongora
áriáit, majd halk tilinkószó vegyült a
kis koncertbe. Ha valami új dalnak
nem tudtuk a szövegét, egy-kettő
megirtuk a verset hozzá és így sok-
szor általunk szerzett szöveg jött for-
galomba.

A muzsikába belefáradva, nagy
ujjongással telepedtünk le az uzso-
názó asztal köré. A kávé és tea mel-
lett megindult a kacagó, pajkos dis-
kurzus, megkezdődtek a nagy viták.
Hatalmas, nagy eszméknek látszottak
akkor s most úgy tűnnek föl előttem,
mint kicsinyes gyermekeségek! Azért

Ne kegyeskedjenek hát megmosolyogni e kis bástyafalak felépítését. Sziveskedjenek csak visszaemlékezni egy nagyon dicső küzdelmekkel gazdag időre, arra amelyben a nagy nemzeti aspirációk feltámadásának első sugarai az irodalmi fellendülés csillogó gyöngyeiből áradtak e haza minden igaz fiának szíve-lelkébe. Arany, Berzsenyi, Vörösmarty, Tompa, Kisfaludy, Kazinczy és többi nagyjaink nélkül hol merült volna el a politika kloakájában e nemzet szivos türelme, kitartása és — reménye? És ugyan a politika sikereit elérhették volna-e Petőfi lángszava nélkül?

Vagy nézzünk egy percre a nagy cári birodalom ijesztően forrongó levegőjébe. Vajjon a népszabadság lappangó, de rémségesen hatalmasan vágyakozása megérett volna-e Puskin, Tolsztoj, Dosztojevskij és Gorjkij nélkül?

Vagy képzeljük el, ha lehetséges a Rákóczi diadalutját az induló nélkül, a francia forradalmat a Marseilles és a magyar nemzeti létbe és jövőbe vetett felemelően magasztos bizalmat a Szózat nélkül?

Milyen sivár, minő üres és színtelen volna minden kötelék, amely a nemzetek összekapcsoló erejéről szónokol, ha a szívek és lelkek mélyére ható irodalmi és művészeti termékek hatása nem forrasztaná össze e kapcsokat valami bűvös erejű, szétválaszthatatlan hatalommal.

Emlékszem egy jelenetre, amint Velence Giardino Publicó-jában egy nemzetközi képművészeti versenyen sok idegen művész-óriás képe közt, egy uri ember, a mi László Fülöpünk egyik tanulmányfője mellett feltűnően soká áldogált és mielőtt otthagya, egy-két könnyecpet törült le az arcáról. Egy pompás jó arcú öreg magyar parasztot ábrázolt ez a kép. Az úr pedig, aki nézte, egy esztendeje utazott Afrikában és Dél-Amerikában és ekkor indult hazafelé.

mosolyogtál hát édes jó anyám oly szeretettel, elnézően . . . Szenvedélyes vitatkozók voltunk. S filozofáltunk sokat, persze csak amolyan leány böleselkedés volt az, mert hiszen nem olvastuk Hegelt, Kantot, vagy Schopenhauert. Nem! Az olvasmányom rendszerint a kedves cenzorom, édes anyám kezén fordult meg előbb. Azért voltam is olyan tudatlan, hogy azt sem tudtam micsoda fán teremnek Prévost Marcell regényei. Meg kellett elégednem Jósika, Kemény stb. történelmi, elfilozofáltam Kőlesey emlékbeszédein vagy parézisén, és elbúsultam vagy lelkesedtem Tóth Kálmán vagy Petőfi líráján. És nem is vitt anyám színházba, mikor a „Kaméliás hölgy“-et vagy pl. a „Francillont“ adták, jó volt nekem a „Bánk bán“, „Könyves Kálmán“, „Julius Caesar“ is. De nem is tudtam pl. a „Szép Heléna“ féle fátyolos kosztümökről semmit sem! Egyszóval, nem zavarta kedélyünket, derült gondolkodásunkat a manapság uralkodó beteges, érzéket, agyvelőt ingerlő „modern“ irodalom, színház. Pedig e szeretettünk olvasni és legfőképp színházba járni. Pedig anyus legfeljebb kétszer egy hétben vitt Thália templomába. Így azután a zsúrok alkalmával mindig volt új téma s ha nem volt elég világos a magyarázat, a mesélés, hát kosztümírozva, hamarosan illusztráltuk is az előadást. Egyet gondoltunk és kicsi le-

Amint ezt a nemzet faji színével át és átítatott barázdás arcot nézte, mintha az Alföld buzakalászos rónáiról suhant volna ide egy árnyalata annak az édes szénaillatnak — amely a messze-messze idegenben ily könnyeborító varázsszal tudja elkábítani a lelkeket.

Minden csepp hangulat, aminek forrása a nemzet véréből szivódik fel, minden hatás amit írunk a szinpadra vagy regénybe öntünk át a nemzeti érzésekből, egy-egy porszeme annak a hatalmas erőnek, amelylyel a nemzet szervei elpusztíthatatlanul összeforranak.

Ez irányban pedig legnagyobb hivatása mindenkor a magyar vidéki városok összességének volt és úgy kell annak lenni hogy e hivatást ma is átérizzék. A mi fejlődő szép fővárosunk társadalmában hibák, hogy nem tudott a magyar irodalom fejlődésébe nemzeti karaktert önteni. De amint a nagy nemzeti ébredés korában, meg a legszomorubb napok idején a magyar vidéki városok és szerény falvacskák nemesi udvarházain titokban bár, de lobogó lánggal égtek a nemzeti kultúra fáklyái és tartották ébren a nemzet életerejét, úgy ma amikor szabad-élvü világot élünk, Kárpátoktól Adriáig, e nagyszerű tehetségekkel gazdag országban fel kell harsognia a nemzeti irodalom kürtszávnak, hogy bérceken és völgyeken át hangozzék egy új reakció. A legszükségesebb, mely nélkül erős nemzeti fejlődésünk el nem képzelhető — a nemzeti irodalom és művészet új renészánsza.

És azoknak a pesszimistáknak, akik a mai főváros-imádó irodalom hívei és még mindig megmosolyognak, hogy mi egy vidéki irodalmi kör alapítása előtt ily nagy szóval irunk, be szeretném megmutatni majd tiz-husz esztendővel később az az eredményt, amelyet a nemzeti kultúra fellendítésében — biztos hitem szerint — a vidéki irodalmi körök fognak megteremteni.

ányszobám (melyre gimnazista öcsém megvető gúnnyal jegyezte meg: múzsa szentély!) átalakult szinpaddá! Egy-két perc alatt, a szerepeket elosztva, a kordinát, kuliszákat oda képzelve — színelőadást rendeztünk. Majd valami népszínmű dalos részéből idéztünk, vagy egy tragédia ki-magasló pontját adtuk elő. Mindenki úgy beszélt vagy szavalt, vagy sirt és kacagott, a hogy ez a színházi estéből emlékezetében maradt. Mily könnyű szerrel adtuk elő pl. Julius Caesart. Mindegyikünk lepedőt borított vállára (ez szimbolizálta a római viseletet!) arcunkat, hogy az előadás élhető legyen s a félelem sápadtságát mutathassuk: szépen lisztel befehérítettük. (Nem púdert mondtam, mert ezt a toilette-szert nem lehetett volna aranyért sem találni az én fehér, szép leányszobámban.)

Egy papírvágó csontkással, ollóval, asztali késsel adtuk elő Caesar meggyilkoltatását. (Ha Shakespeare felkelt volna álmából — bizony nem ismert volna szeniális szerzeményére!) Egy kis tévedés esett ugyanis a do-logban. Mert bár Caesar szíve kapta a halálos dőfést, mégis a merénylő Brutus halt meg, (nyilván a lelkiismereti kínok miatt.) No de hát ez kicsi hiba volt s mi ilyen lapáliákon föl nem akadunk.

S ha jól kiugráltuk, kibeszéltük magunkat, jött a „csendes óra.“ Egy

Mert megindult már az új áramlat. Kibontva: irodalom, zene, festészet és iparunk előtt a nemzeti Géniusz szárnyai. A bor, az Ocskay brigádéros, Kurucz Feja Dávid sikerei, a kurucz dalok feltámasztott népszerűsége új levegőtől duzzadnak. Festőművésztünk, ipar művésztünk, zeneirodalmunk magyaros vonásokban napról-napra gazdagabb és népszerűbb lesznek.

Am kulturális köröknek kell alakulniok országszerte, hogy ez egészséges áramlat fejlődése népszerűvé legyen, visszhangot keltsen a társadalomban. Erős és biztos alapokon nyugvó magyar kultúrát teremtsünk. Ez legyen az ujonnan alapítandó *Zemplénmegyei Kazinczy Kör* célja. És hisszük is, hogy ily célzattal indul. Mert hogy megindul már ez is ezt a szép reményt táplálja bennünk. Igazi hivatása méltó magaslata emelkedik ez a vármegye, amikor e téren megtette a döntő lépést.

Amint Eperjes, Kassa és Ungvár ily irányban már rég a cselekvés terére léptek, úgy ma már Sátoraljauhelynek valósággal kötelességévé vált ezt a kulturális kört megalakítani.

Lendüljön fel e nyomon új, egészséges társadalmi élet. Izmos kapcsolat a megye egyöntetű kulturális vezetésében. Fejlesztése és ápolása a művészet-szeretnek. Támogatása minden fejlődő tehetségnek. És összeforrasztása a társadalomnak a magyar kultúra zászlaja alatt.

Kell hogy itt a multak tradíciója sugalattal hasson erre az akcióra. Közönségünk intelligenciája pedig méltó hivatottsággal bír e tradíciók érvényesítésére.

Biró Pál.

— szept. 27.

Meghívó a Zemplénvármegyei Kazinczy Kör alakuló közgyűlésére. A Zemplénvármegyei Kazinczy-kör folyó hó 28-ikán délután 4 órakor a vár-

időben egy iskolai folyóirat szerkesztése és litografrozása töltötte ki ezt az időt. De mikor ez a „lap“ fényes erkölcsi győzelem után csunya anyagi bukást szenvedett — beszüntettük ezt az irodalmi foglalkozást. A „csendes óra“ most tehát részint sakkjáték, vagy löverseny- és várjátékkal telt el. Leánykák! Mi nem ültünk abban az időben a kártyasztalok előtt, mint Oeser oly finoman és kedves gúnnyal jegyzi meg egyik aestetikai levelében a „modern“ leányokról:

„ . . . Daheim sitzen das Köpfehen in die hohle Hand gelegt, und über flache Romane nachsinnen oder auch Thränen vergiessend . . . und am Ende in die Nacht hinein mit lächerlichem Ernst stillschweigend Karten spielend!“

Nem! nem ferbliztunk, sem a kaláber szabályait nem tanulmányoztuk. S midőn abba a csendes játékba is elfáradtunk, a cserépkályha köré egy nagy medvebőrre telepedtünk le. Közbe vettük anyust s most ő kezdet nekünk mesélni régi, szépséges időkrol, mikor még ő is oly fiatal volt, mint mi, az ő lelke is derült, rajongó. És lelkiismeretünk elvonult egy sokat tapasztalt, sokat utazott, az élet nehéz iskoláján átment, mélyen érző, komoly, művelt lélek élete, küzdelme, bánata és reménye!

Mily kedves percek voltak ezek, itt a kályha melegénél. Anyus mesélt

megyeház nagytermében alakuló közgyűlést tart.

Ezen közgyűlésre a Kazinczy-kör már eddig is jelentkezett tagjait, valamint a többi érdeklődő közönséget tisztelettel meghívjuk.

Ugyancsak 28-ikán vasárnap este 8 órakor a Magyar-Király szállóban az idegen vendégek tiszteletére társas vacsora lesz.

Sátoraljauhely, 1902. szept. 26.

Dr. Ferenczy Elek, Matolai Etele,
bizotts. jegyző. bizotts. elnök.

Ujabb segély a mádiaknak. *Tisza* Kálmáné mint a „Jó szív“ egyesület einöke gróf Hadik Béla főispán közbenjárására az augusztus 31-én Mádon pusztított tűzvész folytán károsultak legszegényebbjéi részére 1200 korona segélyt engedélyezett. A főispán az összeget arányosan és méltányosan leendő kiosztás végett a szentesi főszolgabírónak küldötte meg.

A Zemplénvármegyei Kazinczy Kör holnap tartandó alakuló közgyűlésére — mint ujabb értesülünk — a Kisfaludy-Társaság *Lévay József* költőt küldte ki. Mint már megirtuk a Magyar Tudományos Akadémiát dr. *Ballagi Géza* és a Petőfi Társaságot *Bartók Lajos* képviseli, kik mindnyájan délben 1 órakor érkeznek, ahol küldöttség fogja őket fogadni.

582 kivándorló. A „Statistika“ Havi Közlemények július havi füzeté szerint ez év július havában legtöbb külföldre szóló útlevelet Zemplénvármegyében illetőséggel bíró egyéneknek adtak ki. Az útlevelek száma 582.

Levél a Bodroghközről.

Irta: Mok Ferencné.

— szept. 25.

Még fülembe csendül az az ujjongó kiáltás, vig kacaj, csengő dal, melylyel néhány hónap előtt a lármas, falusi gyermekhad mulatott — és ma néma kis falum. Kisirt szemű anyák járnak búsan, lehajtott fővel a széles utcán és az a két harang ott a dombtetőn de gyakran, de szomorúan kondul meg.

Három hónap előtt a bodroghközi jótékony nőegyesület minden községben a tanuló ifjuságnak kedélyes, szép majalist rendezett. Nem sajnált sem fáradságot, sem jóakaratot, adott pénz is hozzá, csakhogy mulasson egyszer ez a szegény falusi iskolás gyermek, Mind mulattak; a Bodroghköz ötvenhat

s mi hallgattuk. Beszédes szánk elnémult, de a lelkünk éber, szomjas figyelemmel kísért minden szót. A szobát csak a kályha pattogó tüze világította meg, misztikus alakok káprázatos táncot jártak a félhomályban. És e képzeletbeli alakok, képek, lelkünket elringatták és sejtelemeszerű vágyódással óhajtottuk: „jövő, jövő, mit rejtel számunkra, lebbentsd föl titkolódzásod fátyolát . . .!“

Vége este nyolc óra lett s a kis társaság széteszlott.

*
Voltak másféle összejöveteleink is. Egy hónapban kétszer-háromszor. Ilyenkor a város „ifjabb ifjuságából“ is meg volt hiva néhány vakációzó pesti jogász, vagy „filozopter“ és egy-két leendő matusus homo ur! Ilyenkor tánc, társasjáték és sikerült kis koncertek voltak programmon. Kedvenc játékunk a „tableau“ vagyis élőkép rendezés volt. De csak úgy rögtönözve, minden előzetes készülődés nélkül. Összes történelmi, művészeti és drámai tudásunkat előszedtük s szebbnél-szebb képeket adtunk elő, sokszor harcias jeleneteket is a rémuralom, vagy pláne a trójai háború idejéből. Órák hosszat tudtunk ilyen módon elmulatni. Nem hozott zavarba bennünket, ha a görög öltözködés közben leányos, egyszerű hajviseletünk kissé meglazult, fel is bomlott. Akkor még nem voltak divatban azok

község gyermekének kijutott a jóból, mulattak vallási, felekezeti különbség nélkül. Hiszen a legszebb, a legeszményibb ebben az egyesületben, hogy nem tesz különbséget a keresztény vagy zsidó gyermek között, egyenlő itt katolikus, református. Szeretnébe fogadja mindegyiket. Jut abból a szeretetből s a legszegényebb, a legárvább gyermeknek is, hiszen annyi jótékony urnó és leány tartozik e szép, nemes egyesület kötelékébe. Adhatnak szeretetből, gyöngédségből két kézzel a leggyámoltalannabbnak, a legnyomorultabbnak is!

Mily szépen, mily igazi jókedvvel mulatott az a kis gyerekhad az iskola majálisán. Mikor a játékba, táncba elfáradt, leült pihenni s hozzálátott az izléses uzsonnának. És midőn az est beköszöntött, minden kicsi szív örömtelt háláérzettel volt telve azok iránt, kiknek ezt az örömet köszönhetette.

Az akkor volt. Kacaj, dal az egész faluban. S ma búsan, fájdalommal dobban meg szívem, midőn nap-nap mellett látom, mint viszik a kicsi koporsókat a lombos, ákácok temetőbe.

A szülő, az a szegény munkásnép, bús rezignációval törődik bele sorsába, Isten akaratába. Még jó, hogy nem zúgolódik, nem emeli átokra kezét; de könnyes szemét befödi kérges kezével s úgy siratja gyermekét.

A viruló gyermeknép halálos elensége: a difteritisz és a vörheny pusztít kicsi faluban, de nemcsak itt, de a szomszédos községekben is.

S midőn látom, hogy púposodik megint egy-két kis hanttal majd mindennap a temető, elgondolkozom azon: nincs-e mód, hogy ennek a gyilkos járválynak eleje vétecsék?

De hiába vannak a szomszéd két városban jó, ügyes, áldozatkész orvosaink, az a szegény pór néptudatlan, s e tudatlanságában nemcsak, hogy elejét igyekezne venni a járválynak, de még tovább terjeszti a ragályt.

Oh Istenem! ha ez a bodroközi jótékony nőgyűlés nem három, de harminc évvel ezelőtt alakult volna, nem hiszem, hogy ez a jó magyar nép oly tudatlan, oly elfogult lenne most!

Az egyesület, három évi fennállása óta rendkívül sokat, nagyot, áldást alkotott. Szinte meszeszerű, hogy három rövid év alatt mennyit vitt keresztül! Elsősorban is pártfogásába vette a Bodroközi gyermekeit. Új nemzedéket: jó, becsületes, felvilágosodott nemzedéket akar nevelni és jó honfiakat, jó honleányokat adni édes szülőházának!

De, ha pusztul ez a kicsi sereg, ha a kegyetlen halál megharmadolja ezt a viruló gyermekereget, nem gon-

az emeletre felépített, rettentő módon és példánul kiborodított frizurák.

Természetesen, jókedvűek, őszinték voltunk. Ha valamelyikünk ügyetlen tervet tanácsolt e képjátékhoz, vagy a tulbuzgalom miatt összezavartuk a kor, idő, esemény hűségét — nem mondtunk fensőbbeségteljesebb kritikát — a szomszédunknak. Oh nem! Hanem kacagtunk mindnyájan, s az illető, kit kinevettünk, velünk kacagott. És e derült, kedves körben, mint egy szép álom, két gyermekember szívében búbajos, édes szerelem fakadt. Artatlan, tiszta gyermekszerelem, tele poézissal, rajongással, csodálatos hittel, bizalommal a jövőre iránt. Egy tizenhat éves leány és egy husz éves fiú szívében nincs is semmi anyagi, léha, ha az első szerelem tündérhatalmába kerítette azt. Mint valami napkeleti, színes, csodás mese, olyan volt ez a szerelem. A két fiatal inkább csak sejtette, mint tudta, micsoda érzelem fakadt szívében.

Már akkor is szerettem tanulmányozni, megfigyelni az embereket s így jöttem reá erre a titokra, mely a két gyermekember előtt is még mélyreható, gyöngéden merült el a fiú ragyogó, büszke szemében, nem lopva, nem félve, de öntudatlanul, nyíltan. Csak egy dal, vagy a hegedűn eljátszott ária árulta el nekem ezt az édes, bájós gyermekszerelemet.

dolunk-e félve, remegve arra: Kárba vesszen a sok fáradság, meddő lenne-e az a sok áldozat, gondoskodás? . . .

Ki segíthetne a bajon, ki gátolhatná meg, hogy ez a szörnyű rém, a ragály, ne terjedjen tovább?

Mennyit kesergünk azon: pusztulunk, fogyunk. Megy a nép, a bodroközi parasztság mind Amerikába. Az ifjak, ha meg is nősznek, egy-két hónap múlva elvitorláznak az új hazába. Kik maradnak itthon? Öregek, fiatal anyák és gyermekek. S most e kevés ittmaradottakból a javarész, a kiké a jövő, akikben a reménységünk: a gyermekek, elpusztulnak e szörnyű betegségekben!

Mily szépen írta meg egy cikkében jeles írónk Geőcze Sarolta, hogy árvulnak el a Bodroköz falvai s mily fájdalmas képet nyújt az elhagyott házak sokasága. Nincs az az öröm, az az élet már a Bodroközön, mint volt régen, más már ez a nép szokásaiban, kegyeletében, érzésében. És ezt a bús változást a pénz hatalma, az amerikai dollár csengése tette, ennek a fantomnak hódolva hűtlen lesz földjéhez, ősi otthonához, szülői sírjához a bodroközi nép.

Hasábokat irnak a lapok az amerikai kivándorlásról, kongresszusokat hívnak össze, tanácskoznak, okoskodnak és búsulnak. Hoznak törvényjavaslatokat, javítanak a nép sorsán, megkönnyítik a parasztság helyzetét, egyezszoval az egész országot, minden érző magyar érdekek kíséri a kivándorlás kérdését és igyekezik tettel, tanácsal segíteni a bajon.

De ti szegény bodroközi gyermekek, mi lesz veletek? Apátok elmege Amerikába, árván, kenyérkereső nélkül maradtok szegény fiatal anyáitokkal. S most a jó Isten ilyen bajt mért szegény, ártatlan fejetekre. Sokan vagytok, egy részeteknek el kell menni a jó Istenhez, ki sajnál benneteket, az árvákat s elhív magához, hogy atyát kaphassatok!

*

Miért nem tudja a falusi parasztember, hogy a ragály továbbterjedését némiképpen emberi erővel, emberi észszel is meglehet akadályozni? Miért oly tudatlan népünk? Miért nem jeleníti föl a maga jószántából a bírónak, a doktornak, hogy baj van, beteg a gyermeke? De még titkolja, rejtegeti, tagadja. Fél a doktortól, fázik a karbóltól. Nem hisz az oltásban, nem bízik az orvosi tudományban, az óvintézkedést pedig neveltség s komédiának tartja.

Búsan sóhajtunk föl, midőn ilyen

Midőn erre a szerelemre visszagondolok, eszembe jut egy párbeszéd, melynek e napokban akaratlan fültanuja voltam.

A leány: (tizenhat éves) „Mondja maga, ismeri azt az izét — na! azt a soupé valcort?”

A fiú: „Igen“ (s füttyülni kezdi a melódiát).

A leány: „Fi done! Ki beszél itt dallamról, a szöveget kérdelem?”

A fiú: „A szöveget? Hm! Kissé mintha kényes volna!”

A leány: „Micsoda? Kényes! Talán csak nem hisz oly naivnak, hogy nem érteném ezt a dalt a chambre separérol és pezsgőről? Hallgassa, elmondom magának barátom!”

Kedves tizenhat éves leány! Nem! te nem vagy naiv!

De még pár szót azokhoz a még most is létező édes, bájós leánykákhöz, kiknek e sorokat szántam.

Ma a közel bekövetkező téli szeziónról meséltem. Arról az időről, mikor a tavasz ébredt, virágfakadás volt a természetben, a szívében, vagy pedig mikor a nyár perzselő melegével beköszöntött — még nem beszéltem. Az „Ararát“ hegyről, a „tánciskolai élményekről“ és „színes hajlandóságokról“ majd legközelebb fogok mesélni önöknek édes leánykák. A viszontlátásig!

— Vége —

tudatlansággal találkozunk: ázsiai állapotok! Ázsia? Talán még sem ilyen. Hiszen az a hindus például a beteg állapotját ápolja, gondozza, kórházakat épít, ahol a „szent barom“ felgyógyul s azután üdül a hűs parkban; az ápolók a legnagyobb gonddal, szeretettel ápolják ezeket az elaggott, vagy megbetegedett állatokat.

Minálunk is tesznek óvintézkedéseket, ha például valami állatjárvány pusztít, elzárjuk, elkülönítjük beteg állatainkat s azután előszedünk karbólt, sublimatot, meszet. Nem. Nincsenek nálunk ázsiai állapotok!

Ha egy kicsi koporsót utolsó útjára visznek, kíséri a fél falu népe; ott tolong a fertőző betegségben elhunyt kis halott körül egy nagy sereg gyermek. Ha elhalt az egyik kis ember, elárvult ágyacskájába beteszik a másikat, az egészségest. Így aztán nem csoda, ha egy udvarban négy-öt gyermek is hal el. Miért nincs egy kis ház minden községben a hová a ragályos beteget elvihetik s ott ápolásban is volna része? És csak a városokban szabad figyelmeztetőnek ott lenni minden ragályos beteg ház kapuján annak a szomorú vörös cédulának?

A parasztság ezen az elfogultságán, tudatlanságán akart a nőgyűlés segíteni, midőn elsősorban az oktatásra helyezte a fősúlyt. Először a népkönyvtárak felállításával, azután avval, hogy odatörekszik, hogy csakis képzett, diplomás tanítóság kerüljön az iskolák katedrájába. Hogy az a tanító ne csak gazdálkodjék, mézet termeljen, póstát kezeljen, vagy biztosítási ügyekkel foglalkozzék, de a miért fizetik: tanítson is! Tanítsák a gyermekeket és ezeket révén oktassák a szülőket is. A nőgyűlés a jó, termő magot elvetette, de az aratás még messze van!

Mentül jobban elgondolkozom ezeken a mostoha állapotokon s miközben a szomorú meneteket nézve könyökök szemembe: arra gondolok, micsoda nagy, nemes missió vár a bodroközi jótékony nőgyűlésre. Egy-két évtized múlva micsoda más képet fog nyújtani a Bodroköz! De mily nehéz az az út, melyen a nőgyűlésnek haladnia kell, mennyi előítélet, elfogultságot kell még legyőznie! Mily nagy önfeláldozás kell hozzá és mily óriási türelem, hogy a legnagyobb ellenségnek; a közönynek jégkérget megtörje. De lesz idő, tudom, hiszem, midőn a Bodroköz minden intelligens, mélyen érző nemes asszonya az egyesület kötelékébe fog lépni. Közös gondná tenni a gyermeknevelés kérdését, eszméjét, enyhíteni a nyomort és felvilágosítani okos, áldásos módon a tudatlan népet.

Igy lesz majd a jövőben. Áldásos munkát téve, a legszebb, a legnemesebb célt fogja követni mindég a bodroközi jótékony nőgyűlés. És az egyesület erejében és önfeláldozásában való hitem, és az a tudat, hogy a hol oly nemes, jó asszonyok veszik kezükbe egy ilyen humánus intézmény vezetését, akkor csak áldás, béke, jólét fakadhat nyomában. Imádásos kívánságom: hogy elismerés, hála, szeretet és áldozatkészség támogassa e nemes ügyet, e nagy intézményt!

Addig, míg a: jólétről, boldogulásról, felvilágosodásról való álom beteljesül, ti szegény, kicsi gyermekek, aludjatok odaát az ákácok temetőben! És imádkozzatok azért, hogy visszamaradt szereteteik ne hagyják itt a Bodroközt! Ne menjenek abba a gazdagabb, de idegen világba, maradjanak itthon, dolgozzanak, nevelődjenek. És bízzák magukat, úgy bajban, nyomorúságukban, mint a boldogulás útján is, az áldásos működésű bodroközi jótékony nőgyűlés oltalmába és bizzanak annak páratlan, nemes emberszeretetében.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(A város képviselőtestülete ma tartja közgyűlését a városháza tanácstermében, melynek lefolyásáról jövő számunkban referálunk.)

(Adók behajtásának eredménye. Sátoraljauhely rendezett tanácsu város pénztárába az ez év június-július-augusztus negyedében a következő összegben folytak be az adók: állami adó 44458 K. 25 fillér, fegyveradó 4 K., iparkamarai illeték 1124 K. 79 f., betegápolási pótdó 1299 K. 42 f., községi adó 14763 K. 20 f., utadó 1666 K. 68 fillér.)

JEGYZETEK

a hétről.

Nem akarom követni amaz élelmes pesti poéta példáját, aki a tisztességtelen versenyt behozva az irodalomba, elírta a többi poéta elől nemcsak az őszi, hanem már a téli hangulatokat is, — és bármiként csábit a téma, ez alkalommal nem írok hangulatokat. Meghagynom ezt rokonszenves alanyi költőknél. Valóban ideje volna, ha az irodalom tágas mezején már némi védvamos rendszert állítanának fel. Külön terület volna prózáiroknak s külön a verselőknek. S a versírók részére tartanak fel kizárólagosan a hangulatok piros pipacsos, sokszor zöld, sokszor szecsesziós virágokkal tarkított mezejét, egy jelző fát állítván a beláthatatlan mező szélére ezzel a felirattal:

Prózáiroknak
Tilos a bemenet!

Ez talán megövná bennünket attól a hangulat-tultengéstől, amibe mi magyarok szenvedünk. Mert egy nemzetre sem oly találó a költő azon mondása, hogy „a világ csak hangulat“ mint a magyarra. Nálunk politikai, társadalmi, kulturális, művészeti kérdések mind-mind hangulatokon épülnek. Hangulatokeltésre törekse- nek; tehát hamis eszközökkel dolgoznak. Semmi alaposság, kevés tartalom és sok hangulat, — ez jellemzi a mi közállapotainkat. Nincsen a mi alkotásainkban semmi grandiózus, masszív, tömör, — csak füst és pára az egész, — muló hangulat, mely köd gyanánt lebeg szemünk előtt s nem látjuk tőle a dolgokat a maguk valóságában. Ez betegség, amin segíteni kell. Ördög vigye a hangulatokat s jöjjön el egy reális kor, a maga oszlopos igazságaival. Akkor talán könnyebben boldogul a magyar.

Miután pedig a hangulatos dolgokat így leszöltük, írjunk egy hangulatos bevezetést a Zemplénmegyei Kazinczy-kör megalakulásához ilyen formán:

„A századok méhe megszülte drága gyümölcsét. Az ősznek komor párázatából, melyben hulló levelek rithmikus zenéjét hallani, a siro őszi szelek közepette a tavasz bájós virága nyitott ki, egy friss és új irodalmi egyesület alakításában.“

Ne folytassuk így, hanem konstataljuk egész őszintén és igen nagy büszkeséggel, hogy sok szép reményt kelt életre ennek a zempléni irodalmi körnek megalakulása, mely — hiszszük — nevezetes missziót fog betölteni a megye életében. Mert szép és nagy hivatása van. Zemplénmegye egy egész külön világ, értékes magyar talaj, melynek vad virágait a magyar irodalom még nem ültette át virágos kertjébe. Pedig érdemes rá. Sok eredetisége, érdekessége van annak a költészetnek, mely itt, a nép ajkán terem, sok becses, jellemző és magyaros vonás van itt a magyar író számára. *Ke-mechey Jenő*, aki idevaló ember és *Malonyay Dezső* erről a hálás talajról vették alakjaikat ahhoz az eredeti magyar darabhoz, melyet már e napokban mutat be a Nemzeti Színház.

He pedig már benne vagyunk a kulturális dolgokban, mindjárt emlit-

ük meg azt is, hogy a leghitelesebb forrásból vett értesülésünk van arról, hogy a Nemzeti Szalon Sátoraljaujhelyben legközelebb képkiallítást fog rendezni, nagy öröme minden művész-barát-nak. A Nemzeti Szalon vidéki képkiallításai missiót teljesítenek. Megszeretetik és megismertetik a magyar képzőművészetet a vidékkel, mely előtt ah! — oly idegen az s mely csak olesó, de rossz reprodukciókból elégti ki művészi élvezetét.

Most Rózsa Miklós, a Szalon kitűnő és agilis titkára Kassán készít elő képkiallítást, mely után Ujhelyre kerül a sor. Itt volna tehát az ideje, hogy már most akciót kezdjünk a siker érdekében. A festőművészet most van nálunk emelkedőben. Itt az ideje, hogy a vidék a maga egész erejével támogassa a nemes művészet kifejlődését.

A Zemplén karácsonyi pályázata.

A leánykérdésről.

Irtá: Gál Lajos.

Egy kis versecskét tudok, amit hazánk egyik neves költője irt, s amelynek két sora így hangzik:

„Rózsa virág remek szép,
Amíg bimbó le ne tépd!”

E verssorok mindig az édes, serdülő leányokat juttatják eszembe. A leányt, aki az emberi nem rózsája, tehát királynője a teremtésnek, miként királynője a rózsza a virágoknak. A leányra gondolok, aki mint asszony koronája, lelke, menyországa és üdve lesz a családi tűzhelynek, ha egy jellemes, gyöngéd, szerető férjet kaphat. — De elhervad, elpusztul, ha nemes hivatását, mint asszony el nem érheti és lesz belőle fanyar, irigy, elégedetlen aggszűz.

Amíg rózsává nem fejlődik a virág üde és kedves. Ha rózsává lesz le kell tépni, mert ez a rendeltetése. Amely rózsát le nem tépnek, az magától hull le. A rózsának sorsa a hervadás. A leánynak hivatása a férjhezmenés. De amíg a rózsza elhervad, a leány mint asszony virul, mert éltető eleme a házi boldogság.

S mégis, hány és hány derék, szép leány marad pártában, aki erről nem tehet, mert nem ő választja a férfit magának, hanem a férfi választja őt.

A házasságok statisztikája napról-napra megdöbbentőbb képet mutat. A családalapítás mindig nehezebb. Az élet megdrágult. A nősilendő fiatalberek fogynak. Mi lesz ebből? Nagy csapás, amely a nemzetet, a társadalmat élte gyökerén fogja megtámadni.

Hogy ez így van, nem is kell vitatnom. Leányos apák és anyák igazat adnak nekem. Statisztikusok bizonyítják állításomat. — Pedig, ami még fokozza a bajt, a leányok többen vannak, mint a férfiak. Ha minden férfi megnősülne, az nem lenne elég. Hátha még a férfiak közül sokan vissza is riadnak a nősiléstől?

A leánykérdést tehát, mint fontos problémát felszínen kell tartani, mert annak megoldása nemesek *Amor* hatalmát jelenti, hanem olyan szociális baj nálunk Magyarországon, amelynek orvoslását vitális nemzet-gazdasági érdekek is megkövetelik.

Ezen érdeket óhajtom én szolgálni szerény képességgemmel; s gyenge tollammal szeretnék oda hatni, hogy legalább valamit lendítsek kedvenceim sorsán.

Ha Hymen rovatának csak egy sornyi újdonságot is eredményezne fáradozások, már meglenne jutalmam. S ha hozzám szegődne a hölgyek is, bizonyára siker koronázná munkánkat.

Hogy mi okozza a házasságok kedvezőtlen statisztikáját, azt sejtetni könnyű, megfejteni nehéz. De a nehézségektől vissza riadni nem szabad, ha azok legyőzése üdvös eredményel keesegtet. Már pedig, ha kiküthathatjuk a baj okát, annak orvosságát is megtalálhatjuk.

1. Hogyan lehetne a nőtlén embereket reá birni, hogy hozomány nélkül is többen nősüljenek?

2. Hogyan kell viselkednie a leánynak a fiatalember irányában, hogy azt minél előbb és minél biztosabban meghódíthassa úgy, hogy ezt lehessen neki mondani: „Beszéljen az édes mamával!”

3. Céla vezető-e, ha a fiatal leány bizalmas pajtáskodásba igyekszik lenni az ismerős, de érzelmeit illetőleg reá nézve még idegen fiatalemberrel?

4. Mily módszert kövessenek a lányos mamák leányaik nevelésénél, hogy azok minél előbb menyaszonyi koszuhoz juthassanak?

5. Hogyan neveljük fiainkat, hogy azokból aglegények ne váljanak?

6. A hozomány feltétlen kelléke-e a jó házasságnak; vagyis a szegény leány hogyan tehet szert legkönnyebben vőlegényre?

* * *

Az ezen kérdésekre beérkező válaszok a „Zemplén”-ben felsorolva lesznek, s azok után én magam is elmondom e tárgyban tett tapasztalataimat és véleményemet.

Remélem, hogy Zemplénmegye szellemes és mindenek fölött bájos hölgyei minél számosabban szerencsétlenek válaszaikkal.

Addig is: *Hymen velünk!*

E kérdőpontokban foglalta össze *Gál Lajos* a sátoraljaujhelyi kir. törvényszék albirája, lapunk kitűnő munkatársa a Zemplén karácsonyi mellékletül szolgáló munkák kérdőpontjait. Amint már a mult szombaton is jeleztük, a pályázat főlényege az a kérdés, hogy *mi okozza a házasságok kedvezőtlen statisztikáját?*

Pályázhat Zemplénvármegye hölgyközönsége tekintet nélkül arra, hogy előfizetője lapunknak, vagy sem. Pályázhatnak azonkívül minden más vidékről olyanok, akik előfizetői a *Zemplén*-nek.

Pályázati határidő *ez év november hó első napja*. A pályázati művek közlését akár álneve, akár teljes neve aláírásával kívánhatja a szerző. De a mellékelt zárt jeligés levélben kiírandó a teljes név, mivel a két legszellemebb és legbecsebb felelet szerzőjét a szerkesztőség karácsonyi jutalomban fogja részesíteni.

Az első legjobb dolgozat szerzőjének jutalma: **egy arany karkötő, amelynek érmébe vésettük: „Emlék a Zemplén szerkesztőségétől.”**

A második díj: *egy doboz Kugler cukor*.

A felelet nincs az egyes kérdőpontokhoz kötve, a fő, hogy a pályázati kérdés általánosságban is jól és szellemesen legyen megírva.

Azokat a jeligés leveleket, amelyek dolgozata jutalomban nem részesült a zsűri fogja megsemmisíteni.

A zsűrit lapunk szerkesztősége a következőképpen állította össze:

A zsűri elnöke: **Dókus Gyula**.

A zsűri tagjai:

Pilászy Margit, a sátoraljaujhelyi polgári leányiskola tanárnője.

Dr. Kossuth János, **Gál Lajos**.

Ifj. Meczner Gyula, **Dr. Hám Sándor**.

Bíró Pál.

HIREK.

Krónika.

— szept. 27.

Az idő.

Im: ősz van, ősz, de nincs fuvallat,
Im: ősz van, ősz, de nincs eső,
Levél le hull a sok faágról
És a meleg az rekkenő.

Ez a végzet, hogy soha sincs az
Amit szeretne mindahány,
Hiába jósol Falb tanár ur
A naptár minden oldalán.

Hiába jósol rendelésre
Meleget, esőt és szelet,
Időnk saját észére hallgat;
Hogyha ugyan kapott eszet.

Finale . . .

Minden héten hét nap vagyon:
Hétfő, Kedd, Szerda, Csütörtök;
Péntek, Szombat és Vasárnap,
De mindahányt vigye ördög.

Mert egyikök se hoz esőt
— Bocsánat! hogy visszatérek! —
Felszárítja szombat reggel,
Amit hozott este, péntek.

Ami esett kedden délbe
Tünik gyorsan szerda reggel;
Mi harmat volt péntek éjjel,
Elszállt szombat napkelettel.

És így megy ez infinitum
Irhatnám által két napon,
De mindenki tudja ugyanis:
Legjobb lesz, ha nem folytatom . . .

—th.

— **Egyházmegyei hír.** A kassai egyházmegye püspöke *Kubik József* lasztóczy káplán adminisztrátornak küldte ki a zemplénmegyei Jankóera. Helyébe lasztóczy káplán *Szuchy Dezső* lesz.

— **Sajtóhiba.** Előző számunkban ifj. *Meczner Gyulának*, lapunk főszerkesztőjének vezércikkébe sajtóhiba van, amennyiben egy mondatból a *velők* szó kimaradt és így a jelzett mondat e része helyesen így olvasandó: „Rákóczinak, Kossuthnak és *velők* Andrásynak hagyományait őrzi,” stb.

— **A meggyasszói ref. egyház** restaurált templomának felavatása és felszentelése október hó 19-én lesz, melyre az egyháztanács mindazokat, akik az egyház és temploma iránt érdeklődnek, meghívja. Az ünnepély kezdete fél 10 óra; délben közébd (3 korona), este táncmulatság lesz. A rendezőség fölkéri mindazokat, akik az egyházat — ezen ünnepély alkalmával — megtisztelni akarják s a közébdben részt venni kívánnak: az ez év okt. 10-ig e szándékukat a lelkészi hivattal tudatni sziveskedjenek, hogy az elszállásról gondoskodni lehessen. A megelőző napon, okt. 18. d. u. a szerencsi vasuti állomáson fogatok fogják várni az érkezőket.

— **Iskolatársak találkozója.** E hó 23-án találkozóra jöttek össze az 1893. évben fölszentelt római katolikus papok *Izbugya-Hosszuzemőn*, *Bélafi Bálint* ottani róm. kath. plebánosnál. Kilencen voltak együtt, a kik együtt végeztek. A házigazda a legszivesebb vendégszeretettel fogadta és látta el régi iskolatársait. Délben nagy ebédet adott, melyen részt vett *Lehoczky Endre* szinai esperes-plebános és címzetes kanonok is. A szebbnél-szebb pohárköszöntők egymást érték s a megye vidékeiről elzarándokolt lelkészek a legkedélyesebb hangulatban töltötték a napot és örültek a viszontlátásnak. A találkozórol csak egy társuk hiányzott, aki akadályozva volt a megjelenésben. Az iskolatársak évről-évre más-más plebánostársoknál adnak találkát egymásnak.

— **Aratási ünnep.** Szép aratási ünnep volt e hó 21-én *Szilvásujfalu-*

ban. *Szokolcsy Bertalan* ottani róm. kat. plebános képei az aratás befejezése után hosszú menetben vonultak föl a róm. kat. paplak udvarára. Elöl a kepegazda hozta a buza-koszorut, utána a kepek, férfiak és nők vegyesen sorakoztak. A parókia-épület tornáca előtt a kepegazda üdvözölte a plebánost, akinek most volt első aratása *Szilvásujfaluban* és áldást s szerencsét kívánt az új földesurnak. Utána *Szokolcsy Bertalan* szólt a néphez. Estére a plebános megvendégelte udvarán kepeit, ahol vig muzsikaszó mellett éjjelig mulatott és táncolt a falu népe. A plebános asztalánál az arató-ünnep alkalmából nagy számú vendég-sereg gyült egybe és a legkedélyesebb hangulatban maradt együtt az éjjeli órákig.

— **Iskolaszentelés.** A mácai ref. ujonnan épült iskola ünnepélyes felszentelése e hó 21-én ment végbe. *Kiss Tamás* megható ima után szép beszédet intézett az egybegyült közönséghez; hazafiságra, erkölcsösségre és vallásosságra intvén a hiveket. Ezzel az ünnepély véget ért; a hiveket ezután a lelkész megvendégelte.

— **A krasznóci gör. katolikus iskola** ünnepélyes felszentelése vasárnap f. évi szeptember hó 28-án d. e. 10 órakor fog megtörténni.

— **Betegsegélyző díjak elévülése.** Kérdés merül fel az iránt, hogy a betegsegélyző pénztárak javára fizetendő járulékok elévülésére vonatkozólag mely törvényes szabályok alkalmazandók, erre nézve a kereskedelmi miniszter a következőkről értesítette a törvényhatóságokat: a betegsegélyző pénztárak javára eső járulékok közigazgatási uton a közadók módjára hajtathatnak be s miután a közadók kezeléséről szóló törvény nemcsak az egyenes és közvetett adók, valamint az illetékek elévülésére vonatkozik, hanem kifejezetten az egyenes adók módjára beszédendő minden követelésnek és tartozásnak elévülését is szabályozza, ennél fogva az öt esztendőben megállapított elévülési idő a betegsegélyző pénztárakat illető járulékok elévülésére is irányadó.

— **Halálos kimeneteli verekedés.** Mernyiken táncmulatságot rendezett az ottani fiatalság, melyen a falu apraja és nagyja megjelent. *Liszkovszki Mihály* csákyói juhász-legényt balsorsa szintén odavitte, aki örömet abban kereste, hogy a táncoló legényeket megkergette s azok közül *Hréha* Andrást, *Szabol* Andrást, *Mruszko* Mihályt el is páholta. *Mruszko* nem vette tréfára a dolgot és kikapta a juhász kezéből a hatalmas botot s azzal úgy fejbe ütötte a duhajkodó *Liszkovszkyt*, hogy az nyomban összeesett és pár pernyi vergődés után meghalt. *Mruszkyt* a csendőrség letartóztatta, a bíróság pedig halált okozó súlyos testi sértés miatt megindította a vizsgálatot.

— **A cséplőgép áldozata.** Állandó rovatot lehetne vezetni azokról a szerencsétlen emberekről, akiket a cséplőgép tett nyomorékká. Egy ilyen áldozat került ismét a helybeli kórházba. E hó 22-én *Lukács István* királyhelmei napszamos *Tóth-Kormos István* ottani lakos udvarán a lovak által hajtott cséplőgépnel volt elfoglalva, miközben a szétszört törmelékkel egy rövid száru seprővel a gép dobjába kaparta. A gép a seprőt oly erővel kapta be, hogy a szerencsétlen ember kezét már nem tudta visszarántani s így a keze ujjait elszakította. A súlyosan sérült embert ápolás végett az ujhelyi kórházba szállították s a vizsgálatot megindították, nem-e terhel valakit felelősség a szerencsétlenségért.

— **Ellenőrzési szemlék.** Megirtuk már, hogy a honvéd ellenőrzési szemle az ez év október 2-án és a népfölkező szemléje október hó 23. és 24-én fog Sátoraljaujhelyben megtartatni. Most a közös hadsereghez tartozó nem tényleges állományu tartalékosok és póttartalékosok szemléjének idejét

közöljük az érdekeltekkel. A közös hadseregbeliek szemléjét október hó 6., 7. és 8-án tartják meg ugyancsak a rendőrkapitányi hivatal udvarán, ahol a honvéd- és népfőlkelő-szemlék is mindenkor reggel 8 órától kezdődőleg tartatnak meg.

— **Lelketlen anya.** *Kotik* Mária gácsországi illetőségű, Nagymihályban szolgáló cseléd 2 éves törvénytelen leánygyermekét elakarta pusztítani. Először sanyargatta, tagjait kiféltette, legutóbb pedig megakarta mérgezni, ebben azonban környezete által megakadályoztatott. A bíróság ez ügyben a vizsgálatot megindította.

— **Ujítás a járatlevelek átírásánál.** A járatleveleket (rédiákat) ezen-tul a sertésvásárok alkalmával a vásártéren fogják átírni és ugyanott fogják a kisebb állategészségügyi kihágásokat is elintézni.

— **Razzia.** A rendőrség e hó 27-én razzia-t tartott a városban, amely alkalommal két foglalkozás nélküli eszavargó egyént tartóztattak le. Elzárási büntetésük kitöltése után illetőségi helyeikre toloncolták őket.

— **Szilági és Diskant** miskolci gépgyáros cég borsajtóinak hirdetésére felhívjuk t. olvasóink figyelmét. Kiemelendők különösen a cég által feltalált és készített „Kinesem” és „Hegyalja” borsajtók a melyeknél a régi világ fából készített prése genialisan egyesítve van a modern technika vívmányaival. A sajtó felső része acél, alsó része faszervezet. Ennélfogva a must-sehol sem érintkezik vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, ízét, zamátját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. A cég izléses árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

Szép, tiszta, üde arc a legkönyebben és legbiztosabban a **Földes-féle Margit-crém** használata által érhető el. A közkezdelt és világhírű **Földes-féle** törvényes védett arckenőcs semmi ártalmas anyagot nem tartalmaz; szeplőt, májfoltot, pattanást és az arc mindennemű tisztatlanságát pár nap alatt eltávolítja, a ráncokat, redőket kisimítja és az arcnak finom, fiatal, rózsás színt ad. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Szappan 70 fillér 3 féle színben 1.20 k. kapható a készítőnél: **Földes Kelemen** gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerárban.

SZÍNHÁZ.

Színházi levél.

Kassa, szept. 26.

Az a kontaktus, amely a kassai és sátoraljaujhelyi színház között létrejött, érthetővé teszi, hogy a kassai színház új korszakának megnyitása mily érdeklődést kelt — Sátoraljaujhelyben is. Mert hiszen a jövő hónaptól kezdve a sátoraljaujhelyiek is részesülnek abban a műélvezetben, hogy egy nagy társulat jó előadásait élvezhessék, mivel — tudvalevőleg — Komjáthy a téli saison folyamán rendszeres előadásokat fog tartatni a sátoraljaujhelyi színházban is. Ez helyes megoldása a sátoraljaujhelyi színház kérdésének. Mert inkább megelégszik a közönség egy rendszeres nagy társulat hetenkénti jó két előadásával, mintha egy szervezeten, negyedrangú társulat minden este kínos készületlenséggel játszik.

Ismétlem, a két város színházi ügyének illető összekapcsolódása teszi kívánatosá azt, hogy a sátoraljaujhelyi közönség az egész saison folyamán jól legyen értesülve a kassai színház minden művészi mozzanatáról. Ennek közvetítésére fog szolgálni ez a színházi levél, melyben hetenként mindig meg fogjuk írni, általánosságban s csak oly-

kor terjeszkedve ki az érdekesebb részletekre, a színházi hét eseményeit.

Egy új társulat érkezése magában véve is érdekes dolog. Csupa új ember — melyek közt lehetnek nagyon szép tehetségek — új rendszer, új művészi elv, — s annak mikénti keresztülvitele. — mindezek erősen érdeklők a vidéki közönséget, mely betelt egy szintársulat működésével és lazás érdeklődéssel várja az újat. A kassai közönségnek Komjáthy társulatának működéséről sátoraljaujhelyi szereplése révén — ahová sok kassai ember átrándult — már megvannak ugyan a maga fogalmai s véleménye határozottan kedvezően kezd kialakulni, de azért természetes, hogy a színházak kvalitásának megállapítása — melyet minden színházba-járó ember olyan belső örömmel végez — az első hétek alatt fog eldőlni. Am minden jószolgátást, találgatást megelőző egy általános vélemény még, mely azt mondja, hogy az igazgató rendkívüli ambíciózus, a társulat nagyon igyekvő s a primadonna kiváló, szinte páratlan az országban.

S Komlóssy Emma nevét emlegetik az emberek s várják a fellépést olyan érdeklődéssel, ahogy ez a színházi dolgokban elsőrangú ítélő-képességgel bíró város csak érdeklődni tud a tehetségek iránt.

Igy ez a harcra kész hadsereg igen kellemes benyomást tesz, mielőtt még megkezdéné a hadjáratot a siker jegyében. Csupa fiatalok, csupa duzzadó erő a maga összességében a Komjáthy társulata s olyan boldog önbizalommal kezdenek a munkához, ami a sikernek egyik kétségtelen kelléke. Valóságilag fanatikusai a művészi hivatásuknak, akadályt — úgy tetszik — nem ismernek s élükön a komoly művészi elveket valló igazgatóval, mint egy kuruc gárda tüzesen, hűvel s nemes ambícióval fognak a munkához, amelynek hogy milyen eredménye lesz: eldönti a közel jövő.

Melchior.

IRODALOM.

„**Háztartás.**“ Kürthy Emilné szerkesztésében és az Athenaeum kiadásában havonként megjelenő „Háztartás” legújabb száma, szokott csinos kiállításban és bő tartalommal, illusztrációval jelent meg. A „Háztartás” előfizetési díja egy negyedévre 3 korona. Megrendelő cím: „Háztartás” kiadóhivatala Budapest, Kerepesi-ut 54. Mutatványszám ingyen.

A **Magyar Bazár** a hazai divatlapok között első helyen áll. Szépirodalmi része, melyet ifj. Lónyay Sándorné szerkeszt, gyönyörű képeivel, aktuális cikkeivel egy teljes szépirodalmi lapot pótol. A divatrészt Hentaller Elma avatott keze vezeti. A Magyar Bazár újabbban azt az előnyt nyújtja előfizetőinek, hogy a divatképekről kész szabásmintákat is küld előfizetőinek. A Magyar Bazár előfizetési ára egy negyedévre 4 korona. Megrendelő cím: Magyar Bazár kiadóhivatala Budapest (Kerepesi-ut 54.).

— **Kis Lap.** Ennek a legszebb és legjobb magyar képes gyermekújságnak minden egyes száma hétről, hétre csak úgy ontja a gyönyörködtető olvasmányokat az apróság részére. A Kis Lap előfizetési ára 1/4 évre két korona. Megjelenik hetenként szombaton reggel, hogy a vidéki apró előfizetők már vasárnap reggel kézhez kaphassák a Forgó bácsi lapját. Megrendelő-cím: Kis Lap kiadóhivatala, Budapest, Kerepesi-ut 54. Mutatványszám ingyen.

Magyar Nemzet, amely a nagy és magasabb szabadelvű tradíciók zászlaja alá toborozta az újságírást legedzettebb munkásait, Jókai Mór és Bekesics Gusztáv főszerkesztők, Adorján Sándor felelős szerkesztő vezetése

alatt készen találta az „Athenaeum” részvénytársaságnál mindazokat az eszközöket, amelyekkel a legelőkeltebb módon megfeleltethet maga elé tűzött feladatának; komoly, megbízható, érdekes és irodalmi színvonalon álló cikkeiben és közleményekben gyorsan beszámolni az eseményekről, hozzászólni minden aktuális kérdéshez és irányt adni a közvéleménynek. A művészek és művészetek világában, a főváros köreiben, a mezőgazdaság, kereskedelem és ipar összes testületeiben elsőrangú erővel van képviselve a „Magyar Nemzet” s azért nem kerülheti el figyelmét semmi, ami az újságolvasót bármely irányban is érdekelhetné. A „Magyar Nemzet” azt a kiszámíthatatlan előnyt nyújtja olvasóinak, hogy 12 órával előzi meg az összes fővárosi napilapokat, s ugyanakkor, amidőn itt a fővárosban a reggeli lapokat olvasni kezdik, a „Magyar Nemzet” már az ország legtovább vidékein is elmondja a tegnapi összes eseményeit. A „Magyar Nemzet”-et már az esti vonatok röpitik a szó szoros értelmében a Kárpátoktól az Adriáig s dacára annak, hogy már este 6 órakor jelenik meg, mindent tud és mindent közöl, amit a többi lapok csak másnap reggel hoznak. És mégis a „Magyar Nemzet” a legolcsóbb napilap nemcsak nálunk, hanem az egész kontinensen, 20—24 oldalon jelenik meg rendszeres és előfizetési ára egy óra mégis csak 2 kor. Február elsőjével belépő új előfizetőknek ingyen és bérmentve küldi meg a „Magyar Nemzet” kiadóhivatala a „Magyar Nemzet” gyönyörű naptárát, ami magában fölér egy havi előfizetési díjjal. Mutatványszám 6 napig ingyen. Cím: „Magyar Nemzet” kiadóhivatala, Budapest, Kerepesi-ut 54. sz.

KÖZGAZDASÁG.

Szólészeti és borászati értekezlet.

— Saját tudósítónktól. —

Pozsony, szept. 25.

A magyar szőlészet és a magyar borászat közgazdasági bajainak orvoslására ült össze itt tegnap Pozsonyban a II. országos szőlészeti és borászati kongresszus.

Bennünket hegyaljaiakat olyannyira közelről érdekel ez a kérdés, hogy a legelőkeltebb figyelemmel kísérjük az e téren felvetett minden eszmét és akciót. Különös megnyugtatónkra szolgál különösen az, hogy az értekezlet elnöki székében a mádi választókerület agilis orsz. képviselőjét, **Bernáth Bélát** látjuk, a szereplők közt első helyen **Lácay Szabó Lászlót**, a Zempléni vármegyei Gazdasági Egyesület szőlészeti és borászati szakosztályának elnökét és mint zempléni kiküldöttet, a hegyaljai borkereskedelem egyik okos képviselőjét, **Borsay Miklóst**, aki a kereskedelmi és gazdasági érdekek harmonikus egyesítése körül több gazdasági gyűlésen érdekes figyelmet keltett.

— szept. 24.

A vármegyei ház disztermében tartott értekezleten mintegy 500 szőlőtermelő vett részt. Lelkes és tartalmas megnyitó beszédében **Bernáth** a szőlőgazdák szomorú helyzetét ecsetelte, annak szükségességét hangsúlyozta, hogy a bajok orvoslására az összes társadalmi erők összefogásának szükség van. Miután **Szell Kálmán** és **Darányi** miniszterekhez üdvözlő táviratot küldtek, **Baross Károly** tartott előadást a magyar borok értékesi-

téséről, melynek képesán hosszabb határozati javaslatot terjesztett elő. A javaslatnak, a többi közt az olasz borvám-klausulának idején való felmondását és minél előbb borértékcsökkentő szövetkezet szervezését sürgeti.

Baross Károly határozati javaslatát a kongresszus pontonként veszi tárgyalás alá és **Lácay Szabó László**, **Baross Károly**, **Hertelendy Ferenc**, **Krasznay Ferenc**, **Keeskeméthy Géza** báró, **Puteani Frenyó András** és **Rubinek Gyula** felszólalásai és módosításai után elfogadja az előadói javaslatot. Végül a kongresszus, **Agoston József** indítványára, **Baross Károlynak** jegyzőkönyvi köszönetet szavaz nagy gondnal készült előadásáért.

Következett dr. **Drucker Jenő** előadása, ki a következő határozati javaslatot ajánlja elfogadásra: 1. Mondja ki a kongresszus, hogy a Szegeden 1899. évi szeptember havában tartott szőlészeti és borászati kongresszus elé terjesztett és az által elfogadott alapszabály tervezet szerint kívánja a Magyar Szőlőgazdák Országos Egyesületének megalkotását és az alakuló közgyűlés mielőbbi megtartását szükségesnek véli. 2. Mondja ki a kongresszus, hogy a Verseczen e hónap 7. és 8-án megtartott szőlészeti értekezlet, mely az illetékes faktorok bevonása nélkül tartott meg, számos, a magyar borkereskedelmi helyzetnek és elcélirányosnak tekintett határozatokat hozott, miert is azt a mozgalmat, melynek zászlóváltása Verseczen volt, helyteleníti és a magyar szőlőgazdák belépését a Borkereskedők Országos Szövetségébe nem javasolja.

A tárgyhöz elsőnek **Molnár Akos** országgyűlési képviselő szólott. Különösen a határozati javaslatnak a verseczi kongresszusra vonatkozó részét veszi bírálat alá; visszautasítja annak a megokolását. Mint az akkori kongresszus elnöke, tiltakozik az előadói javaslat II. része és annak indokolása ellen. **Rubinek Gyula** javasolja, hogy ejtessék el a határozati javaslatnak a verseczi kongresszusra vonatkozó 2. részét. **Drucker Jenő** a II. ik pontot visszavonja. A kongresszus az első pontot változatlanul elfogadja.

Raum Oszkár tartotta meg ezután nagy érdeklődéssel hallgatott előadását, amelyben a viharágyuzás multját és jelenét fejtegette. Előadásában azon álláspontra helyezkedett, hogy a jelen csak nyugvópont a viharágyuzás terén s előnyét és hátrányát megállapítani ma sem lehet teljes bizonyossággal. A kongresszus élénk tapssal és éljenzéssel honorálta a szakszerű előadást. Ezzel a tárgyalások anyaga véget ért.

— Szept. 25.

Bernáth Béla elnök megnyitva ma a kongresszus folytatódó ülését, bejelenti, hogy **úgy Szell Kálmán** miniszterelnök, mint **Darányi Ignác** földmívelésügyi miniszter, mint a kongresszus elnökéhez címzett táviratban válaszoltak a hozzájuk intézett üdvözlőre. A miniszterelnök távirata a következő:

„A szőlészeti és borászati kongresszus nevében tolmácsolt szíves üdvözléseért köszönetet mondok.

Szell.

Darányi miniszter távirata így hangzik:

„A kiállítás szőlészeti és borászati kongresszusának kitüntető megemlékezését hálás köszönettel vettem. A diszelnöki tisztelt örmommal elfogadom s bár akadályozva vagyok a megjelenésben, biztosíthatom a tisztelt kongresszust, hogy a hazai szőlészeti és borászati érdekeit, mint eddig, úgy ezentul is mindenkor szívesen fogom viselni. **Darányi Ignác**, földmívelésügyi miniszter.”

Czimbalmozni óhajtóknak alapos oktatást nyújt szerény díjazásért **Werner Sárka**

fővárosi zeneiskolát jeles eredménnyel végzett czimbalom-művész S.-A.-Ujhelyben. (Wekerle-tér.)

A kongresszus mind a két táviratot lelkesen vette tudomásul.

Bernáth Béla elnök javaslatára ezután a kongresszus a magyar szőlősgazdák országos egyesületének alakuló közgyűlésévé alakul át. Elnökül dr. Drucker Jenőt kérték fel.

Láczay-Szabó László indítványára kimondja az alakuló közgyűlés, hogy a szegedi kongresszus megbízásából készült s immár közkezen forgó alapszabályokat felolvasottnak tekinti, azokat általánosságban elfogadja.

A közgyűlés ez alapon kimondja a végleges megalakulást. Az elnökséget, tisztikart és választmányt választják meg. Elnök: gróf Zselénszky Róbert. Alelnökök: Bernáth Béla, Baross Károly, báró Bohus László.

Megbízta a közgyűlés az elnökséget, hogy az alapszabályokat jóváhagyás végett terjeszse föl illetékes helyre s gondoskodjék, hogy az egyesület működését mielőbb kezdje meg.

Ezután Kosinszky Viktor tartott előadást a szőlőoltás szabályairól, különös tekintettel az előhajtással való szőlőoltvány-készítésre.

Bruckner Mihály pozsonyi műkertész új szőlőoltási eljárását Mayer Henrik vincellériskolai igazgató mutatja be, kérve az eljárás megvizsgálását és ha jónak találja a kongressz-

szus, kérje annak támogatását a földmivelésügyi miniszternél.

Kosinszky előadó kifejti, hogy ismeri a kísérleteket és azok eredménye egyáltalán nem felel meg a nagy reményeknek. Kéri a kongresszust, hogy térjen napirendre Bruckner rendszere fölé.

A kongresszus ebben az értelemben határoz.

Kövessy Ferenc dr. m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő a következő előadó, ki az amerikai szőlőfajok hybridjeiről értekezik.

Itt említjük meg, hogy a pozsonyi borkiállítás zsürije a következő zempléni borkiállítókat tüntette ki: Láczay-Szabó Lászlót diszoklevéllel, Andrassy Sándor grófot és a tarcali vincellériskolát ezüst éremmel.

NYILT TÉR. *)

Nyilatkozat.

Alólirott a Simon József szerkesztésében megjelenő „Tokaj-Hegyalja” f. évi szeptember 25-iki számában

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

reám vonatkozó közleményért nevezettől felvilágosítást, illetve elégtételt kértem, melyet azonban megbizottaimnak a kezeim közt lévő nyilatkozata szerint, megtagadott. Nehogy e valótlán rágalmozó cikk félreértésre adjon alkalmat, kijelentem, hogy Simon József ellen a szükséges eljárást megindítottam, s a bíróság ítéletével fogok magamnak elégtételt szerezni.

Szerencs, 1902. szeptember 26.

Kurländer Dezső,

az „Első szerencsi gőzmalom” hivatalnok.

Faeladási hirdetés.

Semse község határában (Abauj-Torna megye, Kassa 16¹/₂ kilom. országot) méltóságos Semsey László ur erdejében az érvényben lévő üzemterv szerinti 15. 16. 17. 18. 19. 2n. 22. 23. 26. és 29. számú, összesen mintegy 353 kat. holdnyi vágás területen levő bükk, tölgy és nyírfa előadására

zárt írásbeli versenytárgyalás

hirdetettik.

Az árverési és szerződési feltételek Semsén (posta- és telefon állomás-

az uradalmi jószágigazgatóságnál és Budapesten dr. Bezsilla Nándor uradalmi ügyvéd úrnál betekintheők; kívánatra pedig másolatban a venni szándékozókknak bérmentve megküldetnek.

Az ajánlatokban, melyekhez tízezer korona bánatpénz esatolandó, az ajánlott összeg szóval és számmal világosan kiirandó és kijelentendő, hogy az ajánlattétő a szerződési feltételeket ismeri s ezeket magára nézve kötelezőknek elismeri **1902. évi október hó 10-ig** Semsey László ur ügyész titkári irodájába (Budapest VI. Bajza-utca 17.) Dr. Bezsilla Nándor ügyvéd ur címére küldendő be.

Az uradalmi jószágigazgatóság.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

Sz. E. Páczin. Magánérdekű lévén legfeljebb a „Nyilt tér”-be hozhatjuk.

Önkéntes. Ha látogatási bizonyítványt nem küld és nem folyamodik, behívják.

M. Helyben. Az fogadást ön nyerte. Valter von der Vogelweide írta.

K. E. Helyben. A szeptemberi hivatalos közlöny egyik száma ad hirt v. belső t. táncososi kinevezéséről.

B. G. Helyben. A tizenötödik trónja vesztett lett.

Kiadó tulajdonos: **Ehler Gyula.**

H I R D E T É S E K

Pontos járási órákat, arany- és ezüst árukat olcsóbban mint bárhol küld

SCHÖNWALD IMRE

óras-mester és ékszerész Pécssett.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Aruim jóságáról birtokomban lévő sok ezer elismerő nyilatkozat rövid kivonata:

Tekintetes Schönwald Imre urnak Pécssett.

Fogadja tekintetes Uraságod a kiváló pontosságért és a valóban correct munkáért teljes elismerésünket.

A dicső szentmártoni m. kir. állami elemi és polgári leányiskola igazgatósága.

Kósa Sándor s. k. igazgató.

Tekintetes Schönwald Imre urnak Pécssett.

Az önnél vásárolt brilláns gyűrűkkel igen megvagyok elégedve. Stuttgart, 1902. május hó 15-én.

Paul Sell s. k.

Tekintetes Schönwald Imre urnak Pécssett.

Szíves értesítésére adom, hogy a megrendelt órákkal megvagyok elégedve, ennél fogva majd Önnél cselédeim részére is több megrendelést fogok eszközölni. Kápolnás-Visnye, 1902. június hó 23-án.

Farkas József s. k. gazdász.

Tekintetes Schönwald Imre urnak Pécssett.

Megbízásom kivételét illetőleg, értesítem, hogy azzal teljesen megvagyok elégedve és nem fogom elmulasztani b. czéget ismerőseim és

barátaim körében ajánlani. Egyben felhatalmazom, hogy ezen elismerésemet nyilvánosan használhassa.

Lipcse-Polyána 1902. márczius hó 6-án.

Rzyman G. s. k.

Tekintetes Schönwald Imre urnak Pécssett.

Az önnél rendelt 665. számú aranyláncot ma kaptam meg, a melynek pompás kiállítása, ugyszintén finomságáért az Ön üzletét barátaim közt, mint megbízható czéget ajánlani fogom. Igal, 1902. július hó 10-én.

Kovács Jenő s. k. üzletvezető.

Tekintetes Schönwald Imre urnak Pécssett.

Az órákat hiba nélkül átvettem, kiszolgálásával igen megvagyok elégedve. További megrendelések végett kérem nekem legújabb árjegyzékét beküldeni.

Mezőhegyes, 1902. július hó 6-án. Haluska Ferenc s. k. 39. major.

Tekintetes Schönwald Imre urnak Pécssett.

Szállításával igen megvagyok elégedve, a küldött óra nagyon jól és pontosan jár.

Csadjaviczka (Szlavonia), 1902. június 27-én. Járó József s. k.

Minden külföldinél jobb és olcsóbbak

a „Debreczeni Vasöntöde és Géplakatoság”

arany éremmel kitüntetett

ék-szerkezetű, erőátvitteles

Borsajtói,

melyeknél nagyobb erőfejtés már csak viznyomással lehetséges.

Eladás egyedül a gyártelepen:

Debreczen, Hadházi-utcában.

(Erdeklődőknek fényképfelvétel küldetik.)

STARK MÁTYÁS

Sátoralja-Ujhelyben.

A butorok be- és kirakásáért kezességet vállalok.

Vasuton való költöztetésnél a butorkocsi használata díjmentes.

Allandóan

szállít nagyobb mennyiségű nagyon száraz bükkfa tűzifát, vágott fát és mángorlófát, ugyszintén erős, röviden vágott fűrészhulladékot butordeszkákból 10,000 kilonként a homonnai állomástól 82 koronáért szerződés mellett a sztakesini birtok kezeléséig.

UNGHVÁRY LÁSZLÓ
(300 HOLDAS SZŐLŐTELEPE, csamege és asztali szőlő, továbbá sajttermésű must és bor eladási helye) DZEGLE-DRN.

Szőlőt

Piros és fehér sasza fajokban minőség szerint 16 krtól 18 krig. Muskataly fajokban 20 krtól 22 krig. Kiváló asztali fajokban (ezuttal Oportó, Ezerjő, szilváni, Veltelini, Mézes fehér későbbben pedig Kadarka, Kövidinka, „Órás fehér”, Siankamenka stb. fajokból) 11 krtól 13 krig, kilonként csomagolva és a czeplédi posta vagy vasutállomásig bérmentesen szállitva. Az 5 kilós ládáért 12, az 5 kilós fedeles kosárért 15, a 10-15 kilós fedeles és fedél nélküli kosárért pedig 25-30 krajczár külön lesz számítva. Többet összeállva a vasuton való szállítást sokkal olcsóbb, mert 100 kilonként távolság szerint, gyorsárúként, 1-2 forint. Tehát 1 kiló igen finom válogatott asztali szőlő ott helyben csak 12-14 krajczárba kerül, mert a kosarakat és s láda szétszedett deszkáját 1-2 krajczár darabonkénti kopás díj levonása mellett, bérmentes küldéssel vissza fogadom.

Később mustot és ujbort is küldhetek 14-16 forinttól felfelé. Némi előleg beküldését kérem; a kiegészítő összeg utánvételik.

Tk. 5024/1902. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmezi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak Lukács István végrehajtást szenvedő elleni 309 kor. 47 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtsi ügyében a saujhelyi kir. törvényszék (a kir.-helmezi kir. járásbíró, területén lévő a kis-géresi 256. sz. tjkben 104. 330. 453. 726. 877. 1091. 1221. 1310. 1344. 1606. és 2209. hr. sz. a felvett és nemcsak Lukács István végrehajtsát szenvedett, hanem Eszenyi Mihály, Ferencz, Borbála, András és János társtulajdonosok nevén álló ingatlanra az 1881. LX. t.-cz. 156. §-a alapján az árverést 40 koronában ezennel megállapított kiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. évi október hó 10-ik napjának d. e. 9 órakor Kis-Géres község házána! megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiáltási áról is eladhatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 % -át vagyis 1.) 83 kor. 20 fillér, 2.) 4 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyministeri r. ndelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattani.

Kelt Kir.-Helmezen, a kir. j. bíróság mint telekkönyvi hatóságnál 1902. évi szeptember 1-én.

Bodnár, kir. j. bírós.

Nőtlen urasági inas

kerestetik újvire, esetleg már október 15-ére, falura nagyobb házhoz. Bizonyítványok kéretnek. Czim a kiadóhivatalban.

Legelő

985 hold, folyó víz mellett, nagyrészen árvizmentes, a szürthei Latoreza hídától mintegy 3 kilométernyire részletenkint is bérbe kiadó hosszabb időre; ugyanott 200 vagy 300 hold örök áron eladó. — Tudakozódhatni alólirott tulajdonosnál Kis-Gejőczen, vasuti állomás Szürthe.

Egry Ferencz,
harangöntő.

Hirdetés.

A felső-vadászi (Abauj-Torna vm.) mintegy 625—650 kat. hold kiterjedésű és két darabban fekvő erdőben a makktermés eladó. Az erdők együttesen vagy egyenkint is kivethetők a makkoltatásra. — Értekezhetni **Gróf Vay Tihamér** tulajdonossal, Felső-Vadászon.

3 nap alatt meggyógyul

a hugycsőfolyás — ha több éves is — szabadalmazott találmányom által, mely több évi orvosi gyakorlatban kipróbálva, a bécsi közpórházban s a párisi **Hopital Mydi**-ben vérbetegségek osztályán általános használatban van.

Tehetlenség és éjjeli magömlés meggyógyítására is feltétlenül biztos.

Étrend, foglalkozás változtatása nélkül otthon titokban használható.

Használati utasítással 10 frt, után vétel, vagy az összeg előre küldése mellett.

Dr. Jóth Ödön Budapest, VIII., József-körút 53.

GRÜNBERGER MÓR

ÉS TSA

Órás. és ékszerész

== Sátoralja-Ujhely, fő-utca 678. ==
(a „Vadász-kürt“ szállodával szemben.)

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű arany-, ezüst ékszerekben, svájci órákban, u. m.: fali-, inga-, gömbölyű konyhai-, ébresztő-, álló- és zsebórákban a legolcsóbb árakon és a legjobb minőségben 3 évi jótállás mellett, esetleg előnyös részletfizetésekre is.

Elvállal minden szakmába vágó javításokat szintén 3 évi jótállás mellett csekély munkadíj ellenében.

Gyors, pontos és legszolidabb kiszolgálás!

Vidéki megrendelések a lehető legpontosabban és leglelküismeretesebben eszközöltetnek, ép úgy javítások is.

A javítandó kisebb tárgyak vidékről kis dobozba téve ajánlott levélben küldendők be. Inga órák vagy nagyobb tárgyak javítása ezéjából levélbeli meghívásra egyik közegemet készséggel fogom kiküldeni.

Kapható Malártsik György fűszer-kereskedésében
Sátoralja-Ujhely.

KWIZDA féle Korneuburgi marha táppor

Etrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére.
50 év óta a legtöbb istállóban használatban van étvágy — hiány s rossz emésztésnél, a tej javítására és a tehének tejlőképességének fokozására, csonttöréseknél. — 1 doboz ára 1 korona 40 fillér, 1/2 doboz 70 fillér. Csak a lentli védjeggyel valódi. Kapható minden gyógyszerárban és gyógyszerkereskedésben. Főraktár: Kwizda Ferencz János, cs. és kir. osztr.-magyar királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító, kerületi gyógyszerész, Korneuburg, Bécs mellett.

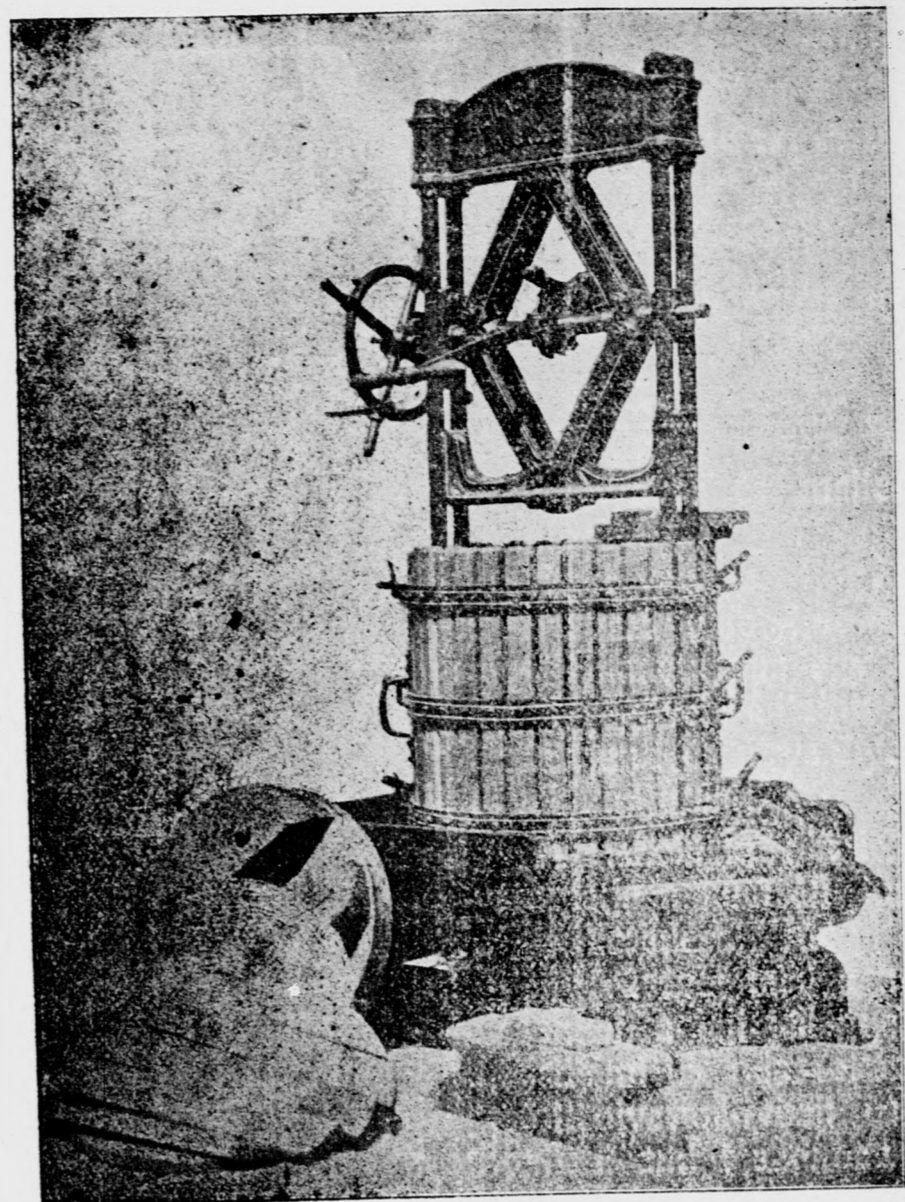
ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevetelét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetítem

Jóhirnevű vendéglőmben kitűnő asztali bor 34 krtól 40 krig, — továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 frt, 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely Korona u.

Temesvár 1901. I-ső díj: diszoklevel.

1902. évi bortállításán: első díj.

Számos első díjnyertes.

BORSAJTÓK,

„Kinesem,“ „Hegyalja,“ „Könyök szerkezetű,“ „Mabille“ és „Aczél-orsós“ a Tokaj-Hegyalja legkedveltebb borsajtók. Főelőnye: hogy a must sehol sem érintkezik vasrészekkel. Egyszerű kezelhetőség! Oriási erkifejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivethető! Egy ember által könnyen kezelhető!

Szőlőzúzók és bogozók!

Árjegyzék ingyen!

SZILÁGYI és DISKANT gépgyára
Miskolcson.

13,132 — 902. I. sz.

Hirdetmény.

Tudomást szereztem arról, hogy a városi erdőben az ezidén kitermelt öfát a fuvarosok, egyes embereknek jóhiszeműségét kihasználva, sokkal magasabb árban szállítják, mint a mennyiért az általam megállapított.

Ugyanazért, hogy a vevőkönzéség teljesen tájékozva legyen, értesítem, hogy az ugynevezett csererdőben kivágott galyfa szállítási ára félölenkint 3 koronában, a szálerdőben kivágott hasáb és galyfa szállítási ára félölenkint 4 koronában lett megállapítva.

Ha ettől eltérőleg a fuvaros többet követelne, az nálam bejelentendő, hogy az illető fuvaros az erdőből kitiltassék.

Sátoralja-ujhely, 1902. szeptember hó 24-én.

Csoltkó József,
városi gazda.

Tk. 7552/1902. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A saujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Friedman Jónás végrehajthatónak Id. Klein Bernát végrehajtást szenvedő elleni 117 kor. 33 fillér tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró) területén lévő Sárospatak város és határában fekvő, a sárospataki 2721. sz. tjkvben + (1424—1428) hr. sz. a. foglalt Klein Bernát végrehajtást szenvedő és neje Schwarz Rézi tulajdonostárs nevére írott és az 1881. évi LX t. c. 156. §-a értelmében egészben árverés alá bocsátandó szőlőre 100 koronában, a sárospataki 3067. sz. tjkvben + (1770, 1771/a) hr. sz. a. foglalt Id. Klein Bernát végrehajtást szenvedő és neje Schwarz Rozália tulajdonostárs nevére írott és az idézett §. értelmében egészben árverés alá bocsátandó szőlő felújítási költséggel terhelt szőlőre 128 koronában,

a sárospataki 3178. sz. tjkvben [I. (1772—1773) hr. sz. a. foglalt Id. Klein Bernát végrehajtást szenvedő és az idézett § értelmében egészben árverés alá bocsátandó szőlő felújítási költséggel terhelt szőlőre 332 koronában,

a sárospataki 3865. sz. tjkvben + (1770—1771/b) hr. sz. a. foglalt Id. Klein Bernát végrehajtást szenvedő és neje Schwartz Rozália tulajdonostárs nevére írott és az idézett § értelmében egészben árverés alá bocsátandó szőlő felújítási költséggel terhelt szőlőre 332 koronában,

a sárospataki 3847. sz. tjkvben + (1722—1723) hr. sz. a. foglalt Id. Klein Bernát végrehajtást szenvedő és neje Schwartz Rozália tulajdonostárs nevére írott és az idézett § értelmében egészben árverés alá bocsátandó szőlő felújítási költséggel terhelt szőlőre 120 koronában,

a s.-pataki 3973. sz. tjkvben I. 736—737/b. hr. sz. belhely, 183. összeírási számú ház. jószágtestből Id. Klein Bernát t. illető jntalékra 1300 koronában,

a sárospataki 385. sz. tjkvben + 820/8. hr. sz. pincének Klein Bernát vérehajtást szenvedő jogán időközben Kis Elek nevére írott földhaszonvéttel és felülepítmenyi tulajdoni jogára 400 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi október hó 29-ik napján délelőtt 10 órakor Sárospatakon a város házánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is eladotni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becserének 10%-át vagyis 10 kor., 12 kor. 80 fill., 33 kor. 20 fill., 33 kor. 20 fill., 12 koronát, 130 koronát és 40 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi ministeri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni avagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Sátoralja-Ujhelyben, a kir. törvényszék telekkönyvi hatóságánál 1902. évi augusztus hó 14-én.

Willand, kir. trvszéki bíró.

Gyógy- és csemege szőlő

5 kgr. nagyszemű édes . 3 k. 50 f.
5 " csemege körte . 3 k. — f.
5 " Ananas Dinye . 3 k. — f.
bérmentve utánvét mellett.

100 kgr. görög dinye . 24 k. — f.
a helybeli állomáshoz szállítva.

Nagyobb vételnél külön ajánlatot teszek

Sárkány József,
Gyöngyösön.

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (saját házában).
Arany-érmekkel kitüntetve.

Féhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intéző-ségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyiszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mészből fölölködők, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában különként 16 krtól fölfelé szállítanak és a mi a festék szintiztaságát illeti, azonos az olajfestékkel.

Mintakártya, ugyiszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulirott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10-50 évig terjedő

Törlesztési kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

Gönczi hordók, termés és taposó kádak nagybani eladása.

Van szerencsém az érdekeltek b. tudomására hozni, hogy helyszüke miatt több ezer darab műhelyemben készült kitűnő minőségű

GÖNCZI HORDÓT

jutányos árban eladok.

Egyszersmind ajánlom **gőztéglagyarámban** készült, többféle nagyságu

alagosöveimet

mező- és szőlővizek, valamint nedves lakások lecsapolásához. — Ugyanitt többféle **fedő-cserepek** kaphatók.

22 év óta fennálló gyáramat a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlva, maradtam

kitűnő tisztelettel

Nieszner Ferencz,

hordó- és téglagyár tulajdonos
Sárospatakon.

Csipkefüggöny tisztítás.

Rakovszky Sándor

férfi és női-ruha vegytisztító, selyem-szövet gyapju-ruhafestő és guvelirozó intézete.

S.-A.-Ujhely, a vármegyeház háta mögötti Beresényi-u. 45. sz.

Férfi és női ruhák, tisztí egyenruhák, tavaszi és őszi felöltők, gyermek-ruhák, szallagok, csipkék, nyakkendők, szarvasbőr nadrág stb. elő nem sorolt tárgyak tisztításra elvállaltatnak. Minden megunt színű, vagy szinehagyott női és férfiruhák, a tárgy minőségéhez képest minden dívatos színben festetnek. Ajánlom továbbá

Guvlirozó-gépemet

a n. é. hölgyközönségnek szives figyelmébe. — Guvlirozni elvállalok: selyem, krep, batiszt, ternó, mol, gázt, iluzient, dűschest, selyem-csipkéket, klotokat, u. m. egész női ruha aljakra, gyermek ruhákra, köpenyegre, schlafrokra, zsipon aljakra, díszkötényeket, betéteket és díszeket a legszolidabb árak mellett.

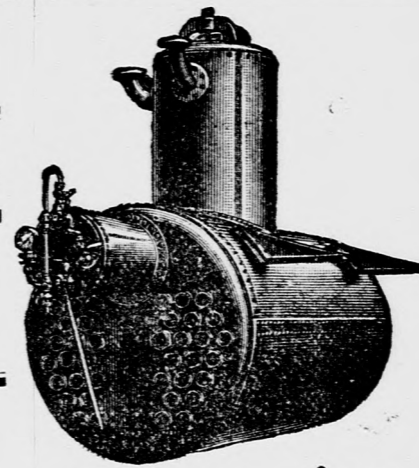
Férfi- és női ruhák kívánatra a legrövidebb idő alatt olcsó áron tisztítatnak.

Kézi-munka tisztítás.

Sátoralja-Ujhely, nyomtatott a „Zemplén” könyvnyomtató intézetében

Alapítva

1866.

Alapítva

1866.

FLEISCHER ÉS TÁRSA

gépgyára és vasöntödéje
Kassán, Vám-utca 11. szám.

Ajánl:

Gőzkazánokat,
Szesztartályokat,
Viztartályokat,
Gőzgépeket,
szeszgyár berendezéseket,
Malomberendezéseket,

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

közegészségileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apotheke
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

E balzsam belsőleg és külsőleg használ. Ez: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek, minden köros állapotában, enyhíti a hurutot, megszünteti a köpetet, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legrégebb bajokból is. 2. Kitűnő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a váltólázot. 4. Meglepően gyógyítja a máj, a gyomor s a bélbetegségeket, különösen a gyomor, szélgyorsot. 5. Szeliden mozdítja elő a székelést s a vértisztulást, megtisztítja a veséket, megszabadít a buskomorságtól s a hypochondriától, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatot tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájröhadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felbűffogést, a száznak s a gyomornak bűzét. 7. Külsőleg csodálatos gyógyhatással bír a sebekre, új és régi forradásokra, orváción, kiütés, varak, megfagyott s megégett tagokra, rüh ellen, megszünteti a fefájást, zugást, szagatást, közszenyit, fül-fájdalmat stb. **Vigyázzunk tehát a zöld védjegyre amely itt fent látható.**

A hol balzsamom nincs raktáron, onnan rendeljék meg közvetlenül nálam s címezze: **An die Schutzengel-Apotheke des**

A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.
Az utánzástól legjobban megóv a gyérből megrendelés eredeti cartonos üvegekben, melyek Ausztria-Magyarország minden postaállomásra bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveggel **4 koronáért**. Bosznia és Herzegovina részére 12 kis vagy 6 dupla üveg **4 kor. 50 fillérért** küldetnek meg. Kevesebb mint 12 kis vagy 6 dupla üveg nem küldetik. — Szté-küldés előre fizetés, vagy az összeg utánvétele mellett történik.

Miért szenved ön? Holott biztos reményt nyújtanak önnek a leg-avultabb seb gyógyítására is és csaknem mindig a legfájdalmasabb és veszedelmes műtetet, sőt amputációt is kikerülheti a

Thierry A. gyógyszerész valódi

Százelevelűrózsa-kenőcs

alkalmazásával, mely a sebek gyógyításában, valamint a fájdalmak enyhítésében utólérhetetlen. Valódi százelevelűrózsa-kenőcsöt alkalmaznak: a betegágyas nők fájós mellére, a tej lefolyás-szorulásánál, a mellkeményedésénél, az orbáncznál s mindenféle régi bajnál, tátongó láb-sebeknél, a sócsuszónál, dagadt lábknál sőt a csontszunál is; továbbá vigott-, szurási-, ló-és zúzott sebeknél; idegen testeknek, mint üveg és faszálka, homok, seret, tövis stb. kihú-zására: minden kelés, kinövés, pokolvar és új képződéseknél, sőt még a ráknál; az új-és körömméregnél, hólyagoknál, sebesült lábknál, mindenféle égésbenél, megfagyott tagoknál, a hosszú fekvés által feltört bőrnél, nyakdaganatnál, vérkelekknél és fülfolyásoknál stb.

A szállítás kizárólag az összeg előre küldése vagy utánvételezése mellett eszközöltek. Két tégely csomagolással, beleértve a postai csomagolás díját **3 kor. 50 fillér**. Számos eredeti bizonyítvány rendelkezésre áll. Mindenki óvakodjék a hatáskülső hamisításoktól és jó arra ügyelni, hogy ha a tégelybe be van-e égetve a „Thierry Adolf Limitet anyalgógy-gyszerének Pregrada” védjegye.